

Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Η παρούσα Έρευνα Αγοράς αφορά τους
ακόλουθους κωδικούς Συνδυασμένης
Ονοματολογίας (Combined Nomenclature):
04090000

ΜΑΔΡΙΤΗ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ISO 9001:2008 ΓΕΝ 30 - 02

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	3
Β. ΠΡΟΣΦΟΡΑ	4
Β.1 Παραγωγή.....	4
Γ. ΖΗΤΗΣΗ.....	6
Γ.1 Κατανάλωση και τάσεις	6
Γ.2 Τιμές λιανικής πώλησης	7
Γ.3 Κανάλια διανομής	8
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	9
Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο κλάδου/προϊόντος	9
Ε. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΙΣΠΑΝΙΑΣ	14
ΣΤ. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	15
Ζ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	16
Η. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	18
Η.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση –προσφορά.....	18
Η.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων	19
Θ. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	20

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Ο μελισσοκομικός κλάδος στην Ισπανία αντιπροσωπεύει περίπου το 0,44% της συνολικής κτηνοτροφικής παραγωγής και το 0,17% της αγροτικής παραγωγής, με εκτιμώμενη ετήσια αξία παραγωγής (μέλι, κερύ και γύρη) περίπου 62 εκατ. ευρώ. Εν τούτοις, η συνολική οικονομική αξία αυτού του κλάδου ξεπερνά το καθαρά οικονομικό του σκέλος, καθώς η μελισσοκομία διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, στην επικοινωνία των καλλιεργειών και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Η Ισπανία διαθέτει 36.893 μελισσοκομικές εκμεταλλεύσεις (δεδομένα, Φεβρουάριος 2024), αριθμός που αντιπροσωπεύει αύξηση 0,2% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Από αυτές, περίπου το 17% είναι επαγγελματικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν περισσότερες από 150 κυψέλες. Ο αριθμός των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων στην Ισπανία έχει αυξηθεί περίπου κατά 55% κατά την περίοδο 2010-2024.

Τα τελευταία χρόνια, ο κλάδος σημειώνει σταθερή ανάπτυξη, τόσο σε αριθμό κυψελών, όσο και σε αριθμό εκμεταλλεύσεων και μελισσοκόμων. Σε κοινοτικό επίπεδο, η Ισπανία ξεχωρίζει για τον αριθμό των κυψελών της (περίπου το 16% των κυψελών στην Ε.Ε.), καθώς και για το γεγονός ότι το 80% αυτών βρίσκονται σε χέρια επαγγελματιών μελισσοκόμων (εκείνων που διαχειρίζονται περισσότερες από 150 κυψέλες). Ο βαθμός επαγγελματικής εκμετάλλευσης στη μελισσοκομία στην Ισπανία υπερβαίνει τον μέσο όρο της Ε.Ε., ο οποίος βρίσκεται περίπου στο 22% (ήτοι ποσοστό μελισσοκόμων που είναι επαγγελματίες). Η ισπανική μελισσοκομία έχει καταστήσει τη διεθνοποίηση στρατηγικό κλειδί προς τον σκοπό της ανάπτυξης και της αναβάθμισής της. Αυτό φαίνεται στην αυξανόμενη πορεία του εξωτερικού εμπορίου μελιού, τόσο σε όρους ποσοτήτων, όσο και σε οικονομική αξία.

Σε εθνικό επίπεδο, η μεγαλύτερη συγκέντρωση κυψελών και παραγωγής μελιού και κεριού εντοπίζεται στις Αυτόνομες Κοινότητες της Εστρεμαδούρα, της Ανδαλουσίας, της Καστίλης-Λεόν και της Κοινότητας της Βαλένθια. Όσον αφορά τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων, η κατανομή διαφέρει, με κυριότερες περιοχές την Καστίλη-Λεόν, την Ανδαλουσία και τη Γαλικία.

Στην Ισπανία συνυπάρχουν διάφορα παραγωγικά μοντέλα που αντανakλούν τη μελισσοκομική δραστηριότητα κάθε περιοχής. Σε γενικές γραμμές, μπορούμε να μιλήσουμε για δύο διαφορετικές μορφές μελισσοκομίας: αυτή που υπάρχει στη βόρεια, βορειοδυτική και νησιωτική ζώνη, η οποία χαρακτηρίζεται από τον υψηλό βαθμό «ερασιτεχνών» και μικρών μελισσοκόμων που, στην πλειοψηφία τους, δεν ασκούν τη νομαδική μελισσοκομία, καθώς και αυτή που επικρατεί στην κεντρική Ισπανία, όπως και στο νότο και το νοτιοανατολικό μέρος της χώρας, με υψηλότερο βαθμό επαγγελματισμού και κυρίως νομαδική μελισσοκομία, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα.

Αριθμός Εκμεταλλεύσεων κατά Σύστημα Παραγωγής (Δεδομένα έως 01/06/2024)

Περιοχή	Στατική	Νομαδική	Σύνολο
Andalucía	935	4.891	5.826
Aragón	303	1.440	1.743
P Asturias	1.403	141	1.184
Illes Balears	322	51	373
Canarias	889	417	1.306
Cantabria	330	113	443
Cast-Mancha	1.334	1.246	2.580
Cast y León	5.523	867	6.390
Cataluña	1.399	845	2.244
Extremadura	252	1.642	1.894
Galicia	4.333	7	4.340
Madrid	307	294	601
R de Murcia	69	508	577
C F Navarra	320	39	359
País Vasco	936	139	1.075
La Rioja	136	137	273
C Valenciana	118	2.416	2.534
ESPAÑA	18.549	15.193	33.742

Πηγή: Ισπανικό Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ

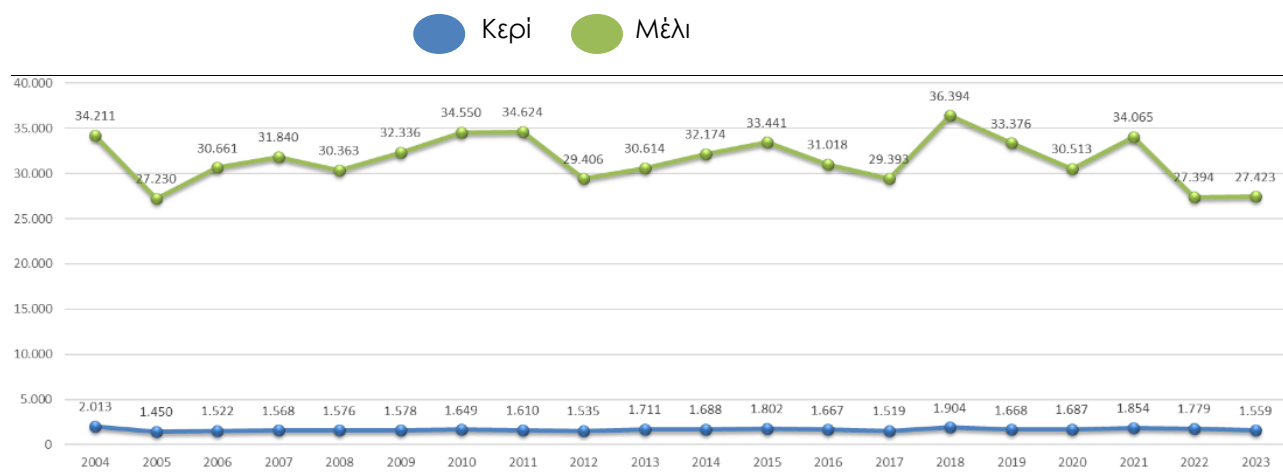
B.1 Παραγωγή

Η παραγωγή μελιού στην Ισπανία το 2023 ανήλθε σε 27.423 τόνους (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία από την Στατιστική Υπηρεσία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, 2024). Μετά την σταδιακή ανάκαμψη της παραγωγής το 2015, ακολούθησε ξανά η πτωτική τάση μέχρι το 2018. Τα επόμενα χρόνια, η τάση πτώσης στην παραγωγή μελιού στην Ισπανία συνεχίστηκε, ενώ το 2021 σημειώθηκε αύξηση κατά 11,6% σε σχέση με το 2020. Ωστόσο, το 2022 και το 2023 καταγράφηκε ξανά πτώση στην παραγωγή, με μείωση 19,5% το 2023 σε σχέση με το 2021.

Αυτή η σημαντική μείωση στην παραγωγή οφείλεται στην πολυδιάστατη προβληματική που επηρεάζει τον μελισσοκομικό τομέα της χώρας. Οι κλαδικές πηγές αναφέρονται κυρίως στις κακές κλιματικές συνθήκες και την κακή κατάσταση των κυψελών στην αρχή της παραγωγικής περιόδου, λόγω ασθενειών όπως η βαρρόα, ή εξαιτίας της παρουσίας ξενικών εισβολικών ειδών. Αντίθετα, η παραγωγή κεριού παραμένει πιο σταθερή τα τελευταία χρόνια, φτάνοντας το 2023 τους 1.559 τόνους. Παρόλα αυτά, η παραγωγή κεριού έχει μικρότερη παραγωγική σημασία για τον τομέα της μελισσοκομίας σε σύγκριση με την παραγωγή μελιού.

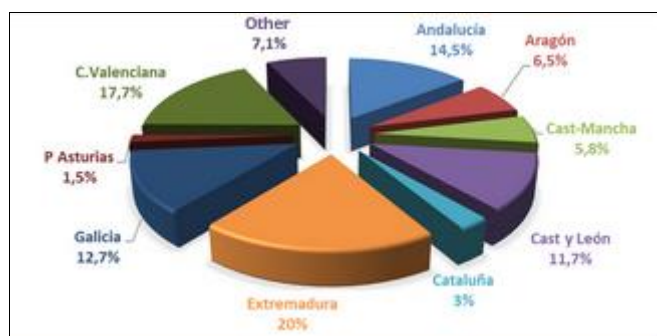
Εξέλιξη παραγωγής μελιού και κεριού (σε τόνους)

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

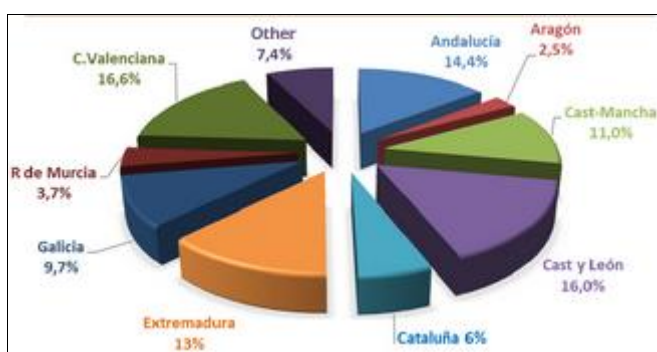
Όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή της παραγωγής στη χώρα, αυτή συγκεντρώνεται κυρίως σε 5 Αυτόνομες Κοινότητες: Εστρεμαδούρα (20%), την Κοινότητα της Βαλένθια (17,7%) την Ανδαλουσία (14,5%) και τη Γαλικία (12,7%). Οι τέσσερις αυτές περιοχές συγκεντρώνουν άνω του 60% της συνολικής παραγωγής μελιού στην Ισπανία (βλ. γραφήματα)

Παραγωγή μελιού για το 2023 (σε τόνους)

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Παραγωγή κεριού για το 2023 (σε τόνους)

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Γ. ΖΗΤΗΣΗ

Γ.1 Κατανάλωση και τάσεις

Κατανάλωση μελιού στην Ισπανία καταγράφεται κατά μέσο όρο στο 36,1% των νοικοκυριών. Το 2023 μειώθηκε ελαφρώς η κατά κεφαλήν κατανάλωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος, φτάνοντας τα 700 γραμμάρια ανά άτομο, που είναι περίπου 15% λιγότερο από το 2022. Παράλληλα, το επίπεδο κάλυψης της εγχώριας ζήτησης από την παραγωγή της Ισπανίας το 2023 ανήλθε στο 88,3%, καταγράφοντας αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Εξέλιξη της κατά κεφαλήν κατανάλωσης (κιλά) και της κάλυψης της εγχώριας ζήτησης (%)																				
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Κατά κεφαλήν κατανάλωση (κιλά)	0,9	0,7	0,8	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,6	0,7	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9	0,8	0,7	0,8	0,8	0,7
Κάλυψη εγχώριας ζήτησης	90,7	84,2	82,7	111,5	98,8	102,4	112,1	95,2	95,9	99,0	105,7	98,2	93,9	77,0	88,3	88,5	90,0	91,8	74,3	88,3

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Όσον αφορά την πραγματική κατανάλωση στα νοικοκυριά το 2023, παρατηρείται αύξηση της κατανάλωσης σε σχέση με το προηγούμενο έτος, τόσο για το συσκευασμένο μέλι όσο και για το χύμα μέλι, με την κατανάλωση του συσκευασμένου μελιού να παρουσιάζει πιο σταθερή αύξηση και σταθερά υψηλότερη ζήτηση.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ						
Έτος	Όγκος (τόνοι)	Αξία (εκατ.)	Μέση τιμή/ κιλό	Κατά κεφαλήν κατανάλωση	Κατά κεφαλήν έξοδο	
2022 - Σύνολο	15.152	109,198	7,21	0,33	2,36	
- Χύμα	- 5.000	- 44,573	- 8,91	- 0,11	- 0,96	
- Συσκευασμένο	- 10.152	- 64,624	-- 8,37	-- 0,22	-- 1,40	
2023 - Σύνολο	16.124	121,218	7,52	0,35	2,62	
- Χύμα	- 5.116	- 47,864	- 9,35	- 0,11	- 1,03	
- Συσκευασμένο	- 11.007	- 73,353	- 6,66	- 0,24	- 1,58	

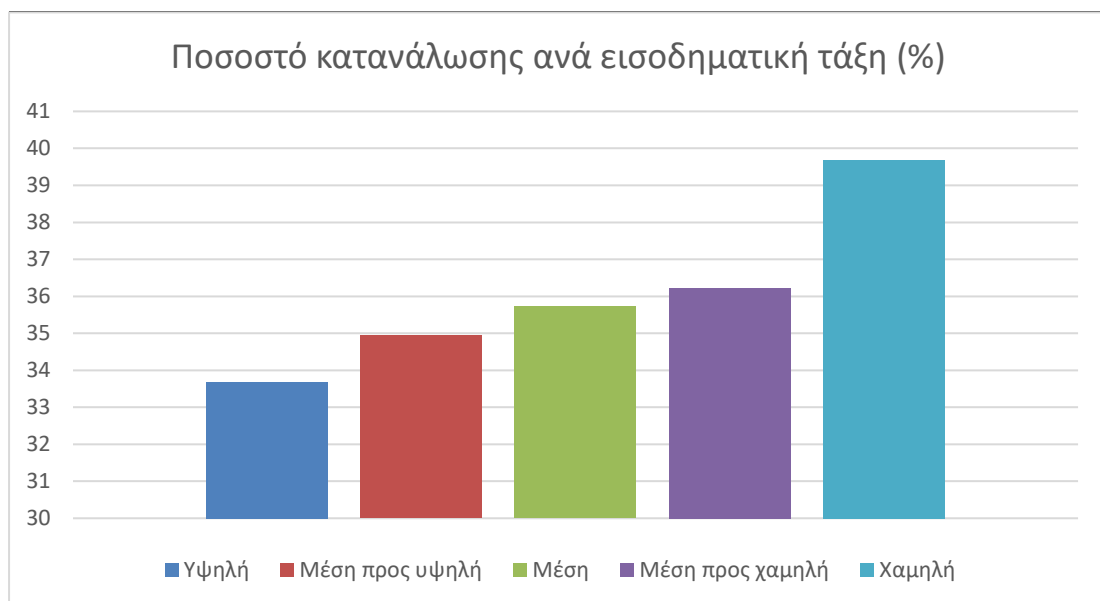
Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Οι καταναλωτές μελιού είναι κυρίως ηλικίας 50 ετών και άνω, σύμφωνα με τα δεδομένα του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων (MAPA), καθώς αποτελούν το 71,4% των ατόμων που αγοράζουν αυτό το προϊόν στη χώρα. Από την άλλη πλευρά, οι καταναλωτές κάτω των 35 ετών αντιπροσωπεύουν μόλις το 5,5%.

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας (MAPA) η κατανάλωση μελιού παρουσιάζεται αυξημένη στα μεγάλα αστικά κέντρα (39,24 %) σε σχέση με τις αγροτικές περιοχές (30,22 %), παρ' όλο που η σχετική διακύμανση είναι μικρή.

Ως προς τα εισοδηματικά κριτήρια, από το παρακάτω γράφημα διακρίνεται συσχέτιση του ποσοστού κατανάλωσης μελιού με τα χαμηλά εισοδήματα καθώς όσο ανεβαίνει το οικογενειακό εισόδημα μειώνεται η κατανάλωση μελιού.

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

Γ.2 Τιμές λιανικής πώλησης

Από το 2018 έως το 2020, οι τιμές όλων των τύπων μελιών παρουσίασαν σημαντικές πτώσεις. Την περίοδο 2020/2021 άρχισαν να εμφανίζονται ήπιες τάσεις ανάκαμψης των τιμών, με την αύξηση αυτή να είναι πιο έντονη τους τελευταίους μήνες αυτής της. Αυτές οι τιμές διατηρήθηκαν κατά την περίοδο 2021/2022, τόσο για το συσκευασμένο μέλι όσο και για το μέλι χύμα. Την περίοδο 2022/2023, στην αρχή του έτους, διατηρήθηκε η ανοδική τάση των τιμών, αλλά άρχισαν να πέφτουν προς τον Νοέμβριο, καταγράφοντας πτώση -4,5% σε σχέση με τους ίδιους μήνες της προηγούμενης περιόδου.

Με το κλείσιμο της περιόδου 2023/2024, παρατηρείται σταθερότητα στις τιμές στην αρχή της καμπάνιας, τόσο για το μέλι ανθέων όσο και για το μέλι από μελίτωμα. Στην πρώτη περίπτωση, για το μέλι ανθέων, καταγράφονται τιμές περί 3,42€/κιλό, αυξάνοντας κατά +6,5% σε σχέση με τον μέσο όρο των προηγούμενων 6 ετών. Το μέλι από μελίτωμα έχει τιμή 3,99€/κιλό, που είναι 5,4% χαμηλότερη από τον μέσο όρο των προηγούμενων 6 ετών. Διαφορές ωστόσο στην τιμή παρατηρούνται και με βάση το αν πωλείται ως χύμα ή ως συσκευασμένο με τη δεύτερη κατηγορία να παρουσιάζει προφανώς υψηλότερα επίπεδα τιμών που φθάνουν σχεδόν το διπλάσιο (βλ. παρακάτω πίνακα).

ΤΙΜΕΣ ΙΣΠΑΝΙΚΟΥ ΜΕΛΙΟΥ ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2023/2024 (ευρώ/κιλό)

		ΧΥΜΑ											
ΑΝΘΕΩΝ ΜΕΛΙΤΩΜΑ		04/23	05/23	06/23	07/23	08/23	09/23	10/23	11/23	12/23	01/24	02/24	03/24
			3,47	3,47	3,49	3,58	3,39	3,29	3,26	3,45	3,45	3,44	3,41
ΑΝΘΕΩΝ ΜΕΛΙΤΩΜΑ		4,18	4,18	4,18	4,15	4,09	4,09	4,15	3,99	3,99	3,99	3,99	3,99
		ΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ											
ΑΝΘΕΩΝ ΜΕΛΙΤΩΜΑ		6,07	5,71	5,61	5,59	6,26	5,95	6,24	6,49	6,55	7,09	6,97	7,07
		6,99	6,99	6,99	6,99	6,99	6,99	6,99	6,99	6,99	7,51	7,51	7,51

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων

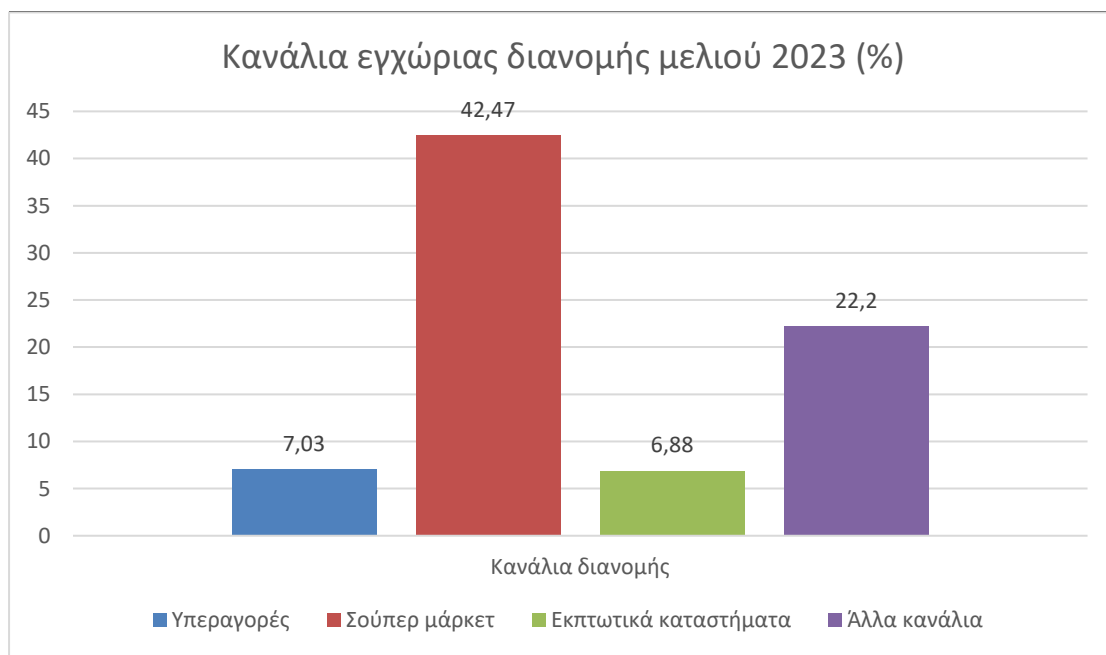
**ΤΙΜΕΣ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΜΕΛΙΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024 (ευρώ/κιλό)**

ΜΕΛΙ	ΤΙΜΗ (€/ΚΙΛΟ)
<i>Μέλι ανθέων Carrefour συσκευασία 500 γρ.</i>	6,40
<i>Μέλι ανθέων Luna de Miel συσκευασία 500 γρ.</i>	15,58
<i>Μέλι καστανιάς De Nuestra Tierra (Γαλικίας) συσκευασία 500 γρ.</i>	18,58
<i>Βιολογικό μέλι ανθέων Luna de Miel συσκευασία 250 γρ.</i>	23,56
<i>Μέλι με βασιλικό πολτό Luna de Miel συσκευασία 250 γρ.</i>	28,20
<i>Μέλι με πρόπολη Luna de Miel συσκευασία 250 γρ.</i>	28,20
<i>Μέλι δάσους La Obrera συσκευασία 950 γρ.</i>	13,04
<i>Μέλι από άνθη πορτοκαλιάς με γύρη λουλουδιών, βασιλικό πολτό και πρόπολη AriEnergy/AriTerapia συσκευασία 300 γρ.</i>	28,60
<i>Μέλι ανθέων, βουνού Mel Da Anta συσκευασία 800 γρ.</i>	13,99
<i>Μέλι θυμαρίσιο La Obrera συσκευασία 950 γρ.</i>	14,79
<i>Μέλι ανθέων Granja de San Francisco συσκευασία 500 γρ.</i>	15,30
<i>Μέλι δάσους Γαλικίας De Nuestra Tierra συσκευασία 500 γρ.</i>	14,50
<i>Μέλι Manuka Comvita συσκευασία 500 γρ.</i>	45,02 (τα 500 γρ.)
<i>Μέλι ανθέων Granja de San Francisco 1 κιλό</i>	11,87
<i>Μέλι ανθέων Alcampo συσκευασία 500 γρ.</i>	5,88
<i>Μέλι ανθέων Aljaraflor συσκευασία 1 κιλό</i>	4,69
<i>Μέλι ανθέων βουνού Al Andalus συσκευασία 500 γρ.</i>	10,78
<i>Μέλι δεντρολίβανου Al Andalus συσκευασία 500 γρ.</i>	12,34
<i>Μέλι θυμαρίσιο El Brezal συσκευασία 500 γρ.</i>	10,98
<i>Μέλι από άνθη πορτοκαλιάς Al Andalus συσκευασία 500 γρ.</i>	11,46
<i>Μέλι ανθέων El Apicultor συσκευασία 375 γρ.</i>	18,21
<i>Μέλι βιολογικό με πρόπολη Razo de Lusio συσκευασία 270 γρ.</i>	33,30

Γ.3 Κανάλια διανομής

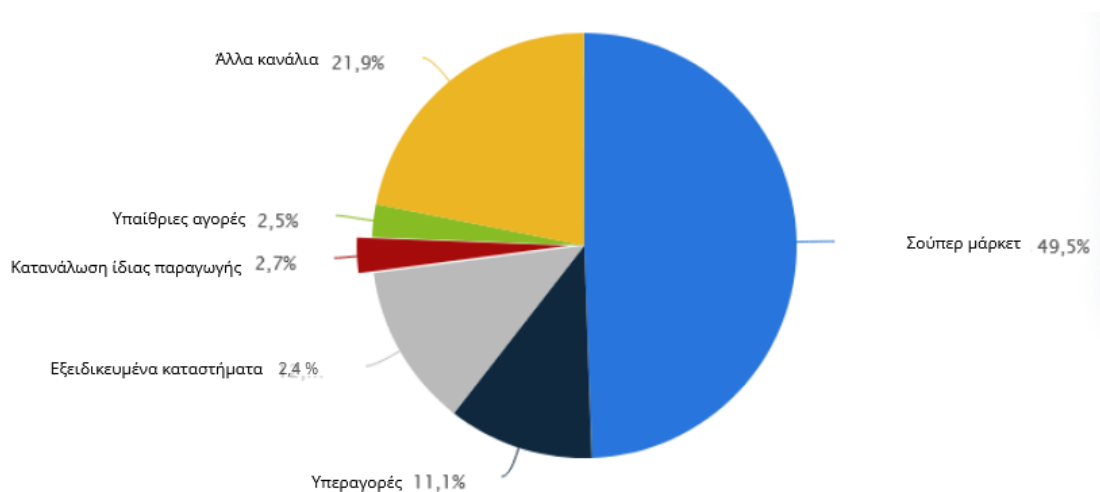
Ως προς τα κανάλια διανομής, τόσο από τα στοιχεία του 2022 όσο και του 2023 φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του εγχωρίως διακινούμενου μελιού διοχετεύεται σε αλυσίδες σούπερ μάρκετ απ' όπου οι καταναλωτές προτιμούν να προμηθεύονται τα είδη διατροφής τους, ενώ ακολουθούν οι μεγάλες αλυσίδες υπεραγορών (hypermarkets).

Πηγή : Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

ΚΑΝΑΛΙΑ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΜΕΛΙΟΥ 2022

Πηγή : Statista, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο κλάδου/προϊόντος

Ως παραγωγός μελιού, η Ισπανία προορίζει ποσοστό της παραγωγής και για τις διεθνείς αγορές. Σύμφωνα με στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, όσον αφορά τις εισαγωγές, στην Ισπανία ο όγκος εισαγωγών το 2023 έφτασε τους 31.380 τόνους μελιού, σημειώνοντας μείωση

σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια (το 2022 ο συνολικός όγκος εισαγωγών είχε ανέλθει σε 37.645 τόνους). Σε όρους αξίας παρατηρείται επίσης μείωση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, με τις εισαγωγές να καταγράφουν συνολική αξία 63,1 εκατ. ευρώ το 2023, ενώ την ίδια περίοδο του 2022 η αξία των εισαγωγών ήταν 89,8 εκατ. ευρώ.

Όσον αφορά τις ισπανικές εξαγωγές μελιού, ο σωρευτικός τους όγκος το 2023 έφτασε τους 27.762 τόνους μελιού, καταγράφοντας ελαφρά μείωση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια (το 2022 καταγράφηκαν 28.159 τόνοι). Το ίδιο ισχύει και σε όρους αξίας, με τη συνολική αξία των εξαγωγών το 2023 να ανέρχεται σε 106,8 εκατ. ευρώ, ποσό χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 2022 (113,1 εκατ. ευρώ).

Εξαγωγές

Οι εξαγωγές ισπανικού μελιού για το 2023 παρουσιάζονται ελαφρώς μειωμένες συγκριτικά με το 2022, παραμένουν ωστόσο σταθερά υψηλές (βλ. παρακάτω πίνακα). Άλλωστε, σύμφωνα με εκτιμήσεις του κλάδου τα αυξημένα ποσοστά ζήτησης μελιού τόσο εντός, όσο και εκτός χώρας κατά την προηγούμενη τριετία υπαγορεύθηκαν από τα περιοριστικά των μετακινήσεων των πολιτών μέτρα που εφαρμόστηκαν κατά την περίοδο της πανδημίας, με αποτέλεσμα να είναι αναμενόμενη μια μικρή μείωση της τότε ζήτησης.

Εξέλιξη εξαγωγών μελιού (σε τόνους)		
Ε.Ε.	Εκτός-ΕΕ	Έτος
9.119	1.048	2004
8.828	1.116	2005
9.614	1.543	2006
12.298	2.609	2007
13.425	2.761	2008
13.596	2.428	2009
18.745	2.755	2010
16.788	2.101	2011
16.730	3.162	2012
18.844	2.978	2013
22.383	4.158	2014
26.099	4.109	2015
20.831	7.244	2016
18.615	5.349	2017
17.409	5.677	2018
17.587	4.937	2019
21.291	7.009	2020
21.565	6.876	2021
21.579	6.737	2022
20.681	7.080	2023

Πηγή: DataComex, Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων. Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Όσον αφορά τους προορισμούς των ισπανικών εξαγωγών μελιού, παραδοσιακά ο μεγαλύτερος όγκος αυτών προορίζεται για κράτη της Ε.Ε., με κύριους προορισμούς τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία και την Πορτογαλία, με μικρές αυξήσεις το 2023 στις εξαγωγές προς τη Γερμανία και την Πορτογαλία, σε σύγκριση με τα δεδομένα του 2022. Όσον αφορά τις χώρες εκτός Ε.Ε., ως κύριοι προορισμοί των ισπανικών εξαγωγών μελιού ξεχωρίζουν η Σαουδική Αραβία, το Ην. Βασίλειο, οι ΗΠΑ και η Ελβετία, αλλά με περιορισμένα μερίδια σε σχέση με τις ισπανικές εξαγωγές προς κράτη μέλη της Ε.Ε.

Ισπανικές εξαγωγές μελιού προς την ΕΕ το έτος 2023		
Κράτη	Τόνοι	%
Γαλλία	6.788	32,8
Γερμανία	4.961	24,0
Πορτογαλία	2.944	14,2
Ιταλία	2.104	10,2
Υπόλοιπη ΕΕ	1.510	7,3
Ιρλανδία	584	2,8
Αυστρία	571	2,8
Ελλάδα	446	2,2
Βέλγιο	392	1,9
Πολωνία	381	1,8
Σύνολο	20.681	100,0

Πηγή: DataComex, Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

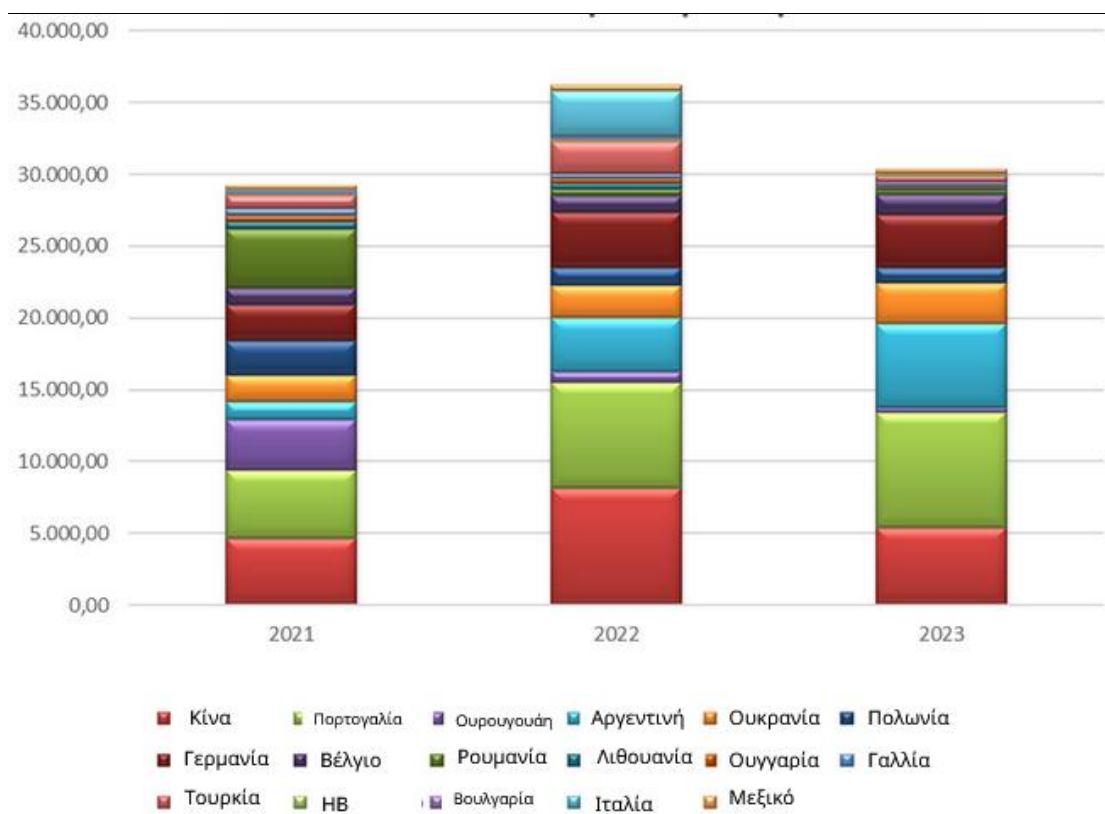
Εισαγωγές

Όσον αφορά την προέλευση των εισαγωγών, το 2023 είναι η πρώτη χρονιά κατά την οποία οι εισαγωγές από χώρες εκτός Ε.Ε. ξεπερνούν αυτές από χώρες εντός της Ε.Ε. σε όγκο. Η χώρα που ξεχωρίζει ως κύρια προέλευση των εισαγωγών είναι η Πορτογαλία, η οποία έχει αυξήσει τις εξαγωγές της προς την Ισπανία τα τελευταία χρόνια, φτάνοντας το 2023 στους 8.056 τόνους.

Όσον αφορά τις ισπανικές εισαγωγές από χώρες εκτός Ε.Ε. το 2023, η Αργεντινή βρίσκεται στην πρώτη θέση με 5.812 τόνους, ενώ παρατηρείται μείωση στις εισαγωγές που προέρχονται από την Κίνα (το 2023 καταγράφηκε αριθμός 5.373 τόνων μελιού εισαγόμενους στην Ισπανία, ενώ το 2022 αυτός ο αριθμός ήταν 8.124 τόνοι).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΜΕΛΙΟΥ 2021/2023 (σε τόνους)

Πηγή: DataComex, Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων. Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΜΕΛΙΟΥ ΑΠΟ ΤΡΙΤΑ ΚΡΑΤΗ (ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ)							
Έτος	Αργεντινή	Κίνα	Ουκρανία	Μεξικό	Ουρουγουάη	Λοιπά	Σύνολο
2004	5.095	0	0	179	1.363	1.916	8.553
2005	7.238	2.174	0	65	933	684	11.094
2006	6.999	4.426	19	44	1.414	498	13.400
2007	2.613	3.294	39	44	1.714	148	7.852
2008	1.577	6.167	114	166	511	471	9.006
2009	523	6.773	38	150	497	749	8.730
2010	113	11.327	0	174	678	640	12.932
2011	108	11.330	0	48	1.699	222	13.407
2012	587	14.232	19	309	168	488	15.803
2013	323	14.751	274	109	557	1.124	17.138
2014	43	15.332	450	277	1.036	826	17.591
2015	417	17.847	822	1.076	783	1.411	22.356
2016	3.410	7.975	1.424	363	1.955	915	16.043
2017	2.151	10.130	2.082	414	1.697	1.037	17.511
2018	1.886	10.409	1.426	163	2.190	342	16.776
2019	1.395	7.459	1.420	392	2.715	810	14.191
2020	1.847	4.770	1.246	255	5.818	1.562	15.498
2021	1.238	4.666	1.863	257	3.554	1.695	14.479
2022	3.715	8.124	2.281	411	782	3.532	18.845
2023	5.812	5.373	2.895	263	339	1.203	16.313

Πηγή: DataComex, Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων. Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Συγκριτικά στοιχεία εισαγωγών και εξαγωγών

Οι ετήσιες εισαγωγές μελιού στην Ισπανία ξεπερνούν σταθερά τις εξαγωγές δημιουργώντας αρνητικό ισοζύγιο στον μελισσοκομικό τομέα. Αυτή η τάση

δικαιολογείται από την αδυναμία της εγχώριας παραγωγής να καλύψει τη ζήτηση, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΙΣΠΑΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΕΛΙΟΥ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2013 – 2023 (ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Παραγωγή	30.614	32.174	33.441	31.018	29.393	36.394	33.376	30.513	34.065	27.394	27.423
Εισαγωγές	22.126	24.367	30.764	29.010	33.619	27.940	26.800	31.680	31.645	37.645	31.380
Εξαγωγές	21.822	26.108	30.208	26.913	24.831	23.107	22.467	28.300	28.591	28.159	27.762
Εγχώρια κατανάλωση	30.918	30.433	33.997	33.115	38.181	41.228	37.708	33.893	37.119	36.880	31.041

Πηγή: DataComex, Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων. Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΙΣΠΑΝΙΑΣ 2008-2023 (χιλ. €)

Έτος	Εισαγ. ΕΕ	Εισαγ. εκτός ΕΕ	Σύνολο Εισαγ.	Εξαγ. ΕΕ	Εξαγ. εκτός ΕΕ	Σύνολο Εξαγ.
2008	15.398	12.374	27.772	34.468	7.419	41.887
2009	14.623	11.851	26.474	37.701	7.163	44.864
2010	11.133	17.702	28.835	52.632	8.812	61.444
2011	13.881	19.146	33.026	50.139	7.385	57.523
2012	15.054	22.638	37.692	51.670	11.099	62.768
2013	15.687	24.579	40.265	59.096	11.248	70.344
2014	19.911	20.771	40.682	77.038	15.187	90.671
2015	30.413	41.288	71.701	75.564	16.121	91.686
2016	37.852	28.509	66.361	74.898	23.477	98.375
2017	44.582	31.048	75.631	76.532	21.869	98.400
2018	28.008	29.542	57.550	70.576	18.866	89.442
2019	27.509	23.753	51.262	62.758	16.791	79.549
2020	35.791	26.065	61.856	72.653	26.796	99.449
2021	41.518	29.193	70.711	81.272	28.085	109.357
2022	48.366	41.420	89.786	81.836	31.227	113.062
2023	32.404	30.650	63.054	74.937	31.912	106.849

Πηγή: DataComex, Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων. Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΙΣΠΑΝΙΑΣ 2008-2023 (σε τόνους)

Έτος	Εισαγ. ΕΕ	Εισαγ. εκτός ΕΕ	Σύνολο Εισαγ.	Εξαγ. ΕΕ	Εξαγ. εκτός ΕΕ	Σύνολο Εξαγ.
2008	6.771	9.782	16.553	13.425	2.761	16.186
2009	6.263	9.006	15.269	13.596	2.428	16.024
2010	4.665	13.091	17.756	18.745	2.755	21.500
2011	7.161	13.492	20.654	16.794	2.096	18.891
2012	5.769	15.844	21.613	16.729	3.162	19.891
2013	5.933	17.026	22.959	18.844	2.979	21.823
2014	6.938	17.591	24.367	22.383	4.158	26.108
2015	8.411	22.356	30.766	25.993	4.109	30.103
2016	13.443	16.427	29.871	20.831	7.244	28.075
2017	14.299	17.952	32.251	18.615	6.214	24.829
2018	10.916	17.003	27.919	17.409	5.677	23.086
2019	12.114	14.431	26.545	17.587	4.937	22.524
2020	16.185	15.495	31.680	21.291	7.009	28.300
2021	17.166	14.480	31.645	21.714	6.876	28.591
2022	18.795	18.850	37.645	21.419	6.740	28.159
2023	15.067	16.313	31.380	20.681	7.080	27.762

Πηγή: DataComex, Υπουργείο Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων. Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Ε. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΙΣΠΑΝΙΑΣ

- Ανάλυση διμερούς εμπορίου μελιού Ελλάδας-Ισπανίας

α. Ελληνικά στοιχεία

Σύμφωνα με πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., το 2023 οι ελληνικές εξαγωγές μελιού στη χώρα της Ιβηρικής ανήλθαν σε μόλις 5,9 χιλ. ευρώ, ενώ το 2022 είχαν ανέλθει στο ποσό των 662,29 χιλ. ευρώ (μείωση 99,1%). Οι ελληνικές εισαγωγές μελιού από την Ισπανία έφθασαν τα €1,02 εκατ. το 2023 έναντι €1,97 εκατ. το 2022 (μείωση κατά 48,2%). Σημειώνεται ότι το εμπορικό ισοζύγιο μελιού είναι παραδοσιακά ελλειμματικό για τη χώρα μας, με τις τιμές να μην παρουσιάζουν αξιοσημείωτες διακυμάνσεις την τελευταία τριετία.

		2019	2020	2021	2022	2023	2024 (δεκάμηνο)
ΕΞΑΓΩΓΕΣ (από την Ελλάδα)	ΑΞΙΑ (ευρώ)	60.971	212.114	729.557	662.287	5.887	145.487
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	15.292	61.099	287.750	263.078	609	16.218
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (από την Ισπανία)	ΑΞΙΑ (ευρώ)	624.601	1.050.014	1.499.941	1.972.592	1.023.220	970.704
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	232.219	430.793	519.539	565.396	364.321	295.098

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

β. Ισπανικά στοιχεία

Σύμφωνα με τα αντίστοιχα στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Οικονομίας, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (DataComex), εν λόγω μεγέθη εμφανίζονται διαφοροποιημένα σε σχέση με τα ελληνικά στοιχεία. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ισπανικά στοιχεία, το 2023 οι ελληνικές εξαγωγές μελιού στη χώρα της Ιβηρικής φαίνεται να ανήλθαν στις 40,05 χιλ. ευρώ, ενώ το 2022 είχαν ανέλθει στο ποσό των 481,4 χιλ. ευρώ (μείωση 91,6 %). Αντίστοιχα, οι ελληνικές εισαγωγές μελιού από την Ισπανία έφθασαν τα €1,14 εκατ. το 2023 έναντι €1,67 εκατ. το 2022 (μείωση κατά 31,7%).

		2019	2020	2021	2022	2023	2024 (δεκάμηνο)
ΕΞΑΓΩΓΕΣ (από την Ελλάδα)	ΑΞΙΑ (ευρώ)	26.029,46	131.354,08	564.404,20	481.402,86	40.048,91	151.534,84
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	6.245,12	41.360,13	206.333,00	182.979,08	5.369,01	19.939,73
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (από την Ισπανία)	ΑΞΙΑ (ευρώ)	802.431,07	1.096.505,79	1.292.772,43	1.670.109,78	1.142.031,79	939.876,90
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	292.658,00	435.219,00	428.289,00	466.552,58	446.452,00	281.559,80

Πηγή: DataComex

ΣΤ. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Εισαγωγές μελιού Ισπανίας (2023)

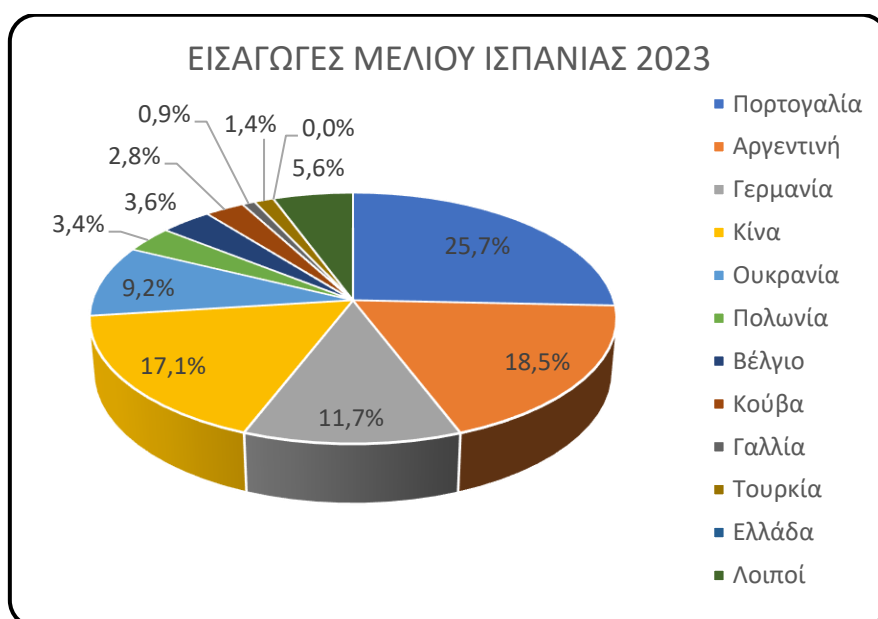
Σύμφωνα με τα στοιχεία του ισπανικού Υπουργείου Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex), το 2023 οι εισαγωγές μελιού στην Ισπανία ανήλθαν στα €63,05 εκατ. Κυριότεροι προμηθευτές της χώρας ήταν η Πορτογαλία, η Αργεντινή, η Γερμανία, η Κίνα, η Ουκρανία, η Πολωνία, το Βέλγιο, η Κούβα η Γαλλία και η Τουρκία, με την Ελλάδα να βρίσκεται στην 27^η θέση, μεταξύ των προμηθευτριών χωρών της Ισπανίας σε μέλι. Στον κατωτέρω πίνακα εμφανίζονται οι κύριες προμηθεύτριες χώρες της Ισπανίας σε μέλι το 2023, σε αξίες (ευρώ) και σε ποσότητες (kg).

A/A	ΧΩΡΑ	Αξία (ευρώ)	Ποσότητα (kg)	% επί του συνόλου	Μέση τιμή Αξία /ποσότητα
1	Πορτογαλία	14.010.267,93	8.056.674,42	25,7%	1,74
2	Αργεντινή	11.930.335,17	5.811.644,89	18,5%	2,05
3	Γερμανία	9.263.812,83	3.670.391,38	11,7%	2,52
4	Κίνα	7.198.050,24	5.373.296,60	17,1%	1,34
5	Ουκρανία	6.120.775,83	2.895.435,97	9,2%	2,11
6	Πολωνία	2.460.654,52	1.078.100,44	3,4%	2,28
7	Βέλγιο	2.105.878,33	1.141.027,42	3,6%	1,85
8	Κούβα	1.904.049,76	872.361,00	2,8%	2,18
9	Γαλλία	1.395.401,67	285.302,79	0,9%	4,89
10	Τουρκία	1.104.146,42	427.332,82	1,4%	2,58
27	Ελλάδα	40.048,91	5.369,01	0,0%	7,46
ΣΥΝΟΛΟ		57.533.421,61	29.616.936,74	94,4%	5,62
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		63.053.810,74	31.379.704,19	100%	2,01

Πηγή: DataComex, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Στο κατωτέρω διάγραμμα παρουσιάζονται οι κυριότερες χώρες-προμηθευτές των ισπανικών εισαγωγών μελιού το 2023.

Πηγή: DataComex, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης

Ζ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1) Βασιλικό Διάταγμα 1049/2003, αναφορικά με την έγκριση των προτύπων ποιότητας του μελιού

Με το εν λόγω Διάταγμα, ορίζεται τι θεωρείται μέλι και καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα χαρακτηριστικά που πρέπει να πληροί το εν λόγω προϊόν για την παρουσίασή του, εμπορία και κατανάλωση στην εσωτερική αγορά.

Εντοπίζεται (στην ισπανική) στην ιστοσελίδα: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2003/BOE-A-2003-15598-consolidado.pdf>

2) Νόμος 27/1999, αναφορικά με τους Συνεταιρισμούς.

Ο συγκεκριμένος Νόμος, όπως ισχύει μετά την τελευταία επικαιροποίησή του στις 22/12/2021, ορίζει την έννοια του συνεταιρισμού και τη λειτουργία του. Εντοπίζεται (στην ισπανική) στην ιστοσελίδα: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-15681>. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 1:

α) Ο συνεταιρισμός είναι μια εταιρεία, που αποτελείται από ανθρώπους που συνδέονται, υπό καθεστώς ελεύθερης συμμετοχής και εθελούσιας απόσυρσης, με σκοπό την πραγματοποίηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, έχοντας ως στόχο την ικανοποίηση των οικονομικών και κοινωνικών αναγκών και προσδοκιών τους, με δημοκρατική δομή και λειτουργία, συμβατές με τις αρχές που διατυπώνονται από τη διεθνή συνεταιριστική συμμαχία και σύμφωνα με τους όρους που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο.

β) Κάθε νόμιμη οικονομική δραστηριότητα μπορεί να οργανωθεί και να αναπτυχθεί μέσω μίας εταιρείας που έχει συσταθεί βάσει του παρόντος Νόμου.

γ) Το όνομα της εταιρείας θα περιλαμβάνει απαραίτητα τις λέξεις "Συνεταιριστική Εταιρεία" ή την σύντμηση "S. Coop". Η ονομασία αυτή θα είναι αποκλειστική και οι όροι λειτουργίας της θα καθοριστούν με κανονισμό.

δ) Οι συνεταιριστικές εταιρείες μπορούν να λάβουν τη μορφή συνεταιρισμού πρώτου και δεύτερου βαθμού, σύμφωνα με τις επιταγές του παρόντος Νόμου.

3) Νόμος 28/2015, αναφορικά με την προάσπιση της ποιότητας των τροφίμων.

Το νομοθέτημα αυτό, όπως τροποποιήθηκε στις 8/12/2018, έχει ως στόχο τη θέσπιση των βασικών κανονισμών για την υπεράσπιση της ποιότητας των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένου του καθεστώτος κυρώσεων. Εντοπίζεται (στην ισπανική) στην ιστοσελίδα: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8563>. Σκοπός είναι να επιτευχθεί η εναρμόνιση της νομοθεσίας με την υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 55 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για διενέργεια επίσημων ελέγχων για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία περί τροφίμων καθώς και των μηχανισμών, μέσω των οποίων αυτή επιτυγχάνεται.

4) Νόμος 6/2015, αναφορικά με τις ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις σε υπερεθνικό εδαφικό πεδίο εφαρμογής.

Σκοπός αυτού του νόμου, που δημοσιεύθηκε στις 13/05/2015, με τελευταία τροποποίηση στις 24/12/2022, είναι η καθιέρωση ενός νομικού καθεστώτος, συμπληρωματικού προς εκείνο που θεσπίζεται από το δίκαιο της Ε.Ε., το οποίο περιλαμβάνεται στην πέμπτη πρόσθετη διάταξη του εν λόγω νομοθετήματος, που θα εφαρμόζεται στις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης, «ΠΟΠ», και στις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, «ΠΓΕ». Η εδαφική εμβέλεια αμφότερων εκτείνεται σε περισσότερες από μία αυτόνομες κοινότητες, αναφερόμενες ως υπερεθνικό εδαφικό πεδίο εφαρμογής, ενώ θεσπίζεται η

τήρηση ιδιαίτερης προσοχής στον επίσημο έλεγχο πριν από την εμπορευματοποίηση των προϊόντων. Εντοπίζεται (στην ισπανική) στην ιστοσελίδα: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5288>.

5) Βασιλικό Διάταγμα 1201/2002, αναφορικά με την ολοκληρωμένη παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Εντοπίζεται (στην ισπανική) στην ιστοσελίδα: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2002-23340>.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 εδάφια α' και β' του παρόντος Βασιλικού Διατάγματος, όπως αυτό ισχύει μετά την τελευταία ενημέρωση του στις 06/02/2010, σκοπός και πεδίο ορισμού του αποτελεί:

α) Η θέσπιση των κανόνων παραγωγής και των γενικών προϋποθέσεων που πρέπει να τηρούν οι φορείς που δραστηριοποιούνται στα ολοκληρωμένα συστήματα παραγωγής.

β) Η ρύθμιση της χρήσης των πιστοποιητικών εγγύησης που διαφοροποιούν τα προϊόντα αυτά ενώπιον του καταναλωτή.

γ) Η αναγνώριση των γεωργικών ενώσεων με σκοπό την προώθηση του συγκεκριμένου τρόπου παραγωγής.

δ) Τη δημιουργία της Εθνικής Επιτροπής Ολοκληρωμένης Παραγωγής που θα είναι υπεύθυνη για την παροχή συμβουλών και συντονισμού της ολοκληρωμένης παραγωγής.

ε) Οι διατάξεις της παρούσας διάταξης εφαρμόζονται τόσο στα φυτικά προϊόντα όσο και στα μεταποιημένα προϊόντα αυτών.

6) Βασιλικό Διάταγμα 1334/1999, της 31^{ης} Ιουλίου, με το οποίο εγκρίνεται ο Γενικός Κανονισμός για τη Σήμανση, Παρουσίαση και Διαφήμιση των Τροφίμων. Ρυθμίζει τη σήμανση των τροφίμων που προορίζονται να παραδοθούν στον τελικό καταναλωτή χωρίς περαιτέρω επεξεργασία, καθώς και για τα θέματα που αφορούν την παρουσίασή τους και τη διαφήμιση που γίνεται γι' αυτά και τα οποία ρυθμίζονται σε αυτόν τον κανονισμό. Εντοπίζεται στην ιστοσελίδα: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1999-17996>.

Η. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση –προσφορά

Ο κλάδος μελισσοκομίας, χωρίς να αποτελεί τον σημαντικότερο κλάδο του μεγάλου και εξαιρετικά αναπτυγμένου ισπανικού αγροτικού τομέα, παρουσιάζει ωστόσο σημαντικό ενδιαφέρον, καθώς από τη μία πλευρά χαρακτηρίζεται από αξιολογη εξωστρέφεια και από την άλλη καταγράφει σταθερή ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, τόσο όσον αφορά τον αριθμό των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων, όσο και τον αριθμό των μελισσοκόμων. Ιδιαίτερα για τις κύριες παραγωγούς περιοχές της Ισπανίας, την Εστρεμαδούρα, την Ανδαλουσία, την Καστίλη-Λεόν, την Βαλένθια και την Γαλικία, η μελισσοκομική δραστηριότητα συνιστά την κύρια κτηνοτροφική δραστηριότητα μεγάλης μερίδας των νοικοκυριών.

Από πλευράς εγχώριας κατανάλωσης, λίγο πάνω από το 1/3 των ισπανικών νοικοκυριών καταναλώνουν μέλι σε συστηματική βάση, με ελαφρώς μειωτικές τάσεις της κατά κεφαλή κατανάλωσης. Οι προτιμήσεις των Ισπανών καταναλωτών στρέφονται προς το συσκευασμένο μέλι, το οποίο διατίθεται υπό αρκετά εμπορικά σήματα, καθώς και υπό ιδιωτικές ετικέτες, στις αλυσίδες του λιανεμπορίου, σε σχετικά προσιτές τιμές. Ωστόσο, υπάρχει επίσης αξιόλογη αγορά για το χύμα μέλι, καθώς επίσης και για μέλια καλύτερης ποιότητας, με πιο υψηλό γαστρονομικό προφίλ, κυρίως παραγόμενα από μικρές τοπικές μονάδες και συνεταιρισμούς και διατιθέμενα σε τοπικά, περιφερειακά κανάλια διανομής, βασικά μικρότερων καταστημάτων. Το τυποποιημένο μέλι που διατίθεται στα μεγάλα καταστήματα του λιανεμπορίου είναι, αντιθέτως, σχεδόν αποκλειστικά, καθαρά βιομηχανοποιημένο προϊόν μαζικής κατανάλωσης, με μικρότερη βαρύτητα να αποδίδεται από πλευράς Ισπανών αγοραστών στην ποιότητα αυτού και οι αγοραστικές αποφάσεις να λαμβάνονται με βασικό κριτήριο την τιμή.

Οι κάτοικοι των αστικών κέντρων, με μεσαίου προς χαμηλότερου επιπέδου εισοδήματα αποτελούν την κύρια κατηγορία αγοραστών μελιού, κατά βάση τυποποιημένου, ωστόσο θεωρούμε ότι υπάρχει χώρος για ποιοτικά μέλια και προϊόντα μελιού που διατίθενται σε μικρότερα ειδικά και τοπικά καταστήματα, ή και εξειδικευμένα τμήματα αλυσίδων σουπερ μάρκετ και υπεραγορών.

H.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων

Όπως φαίνεται και από τα στοιχεία του διμερούς εμπορίου, η Ελλάδα περισσότερο εισάγει μέλι από την Ισπανία, παρά εξάγει. Δεδομένων ωστόσο των κοινών μεσογειακών γευστικών προτιμήσεων και της περισσότερο ή λιγότερο κοινής μεσογειακής γαστρονομικής παράδοσης, αλλά και του γεγονότος των αυξημένων εισροών Ισπανών τουριστών στην Ελλάδα, οι οποίοι γνωρίζουν και εκτιμούν τον ελληνικό τρόπο διατροφής και τα υγιεινά του χαρακτηριστικά, θεωρούμε ότι υφίσταται χώρος για ποιοτικά ελληνικά μέλια, διαθέτοντα καλό συνδυασμό ποιότητας – τιμής, τα οποία μπορούν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των Ισπανών καταναλωτών. Ιδιαίτερα, στόχος του ελληνικού κλάδου μελιού θα πρέπει να είναι, κατά την άποψή μας, η «κατάκτηση» ενός niche μεριδίου αγοράς στην Ισπανία, αστών καταναλωτών με μεσαίου προς ανώτερου επιπέδου διαθέσιμα εισοδήματα, με αντίληψη και ενδιαφέρον σε ό,τι αφορά την πληθώρα των υγιεινών ιδιοτήτων του ποιοτικού μελιού. Η ύπαρξη εδώ εξάλλου σημαντικού αριθμού κατοίκων με καταγωγή από τη Λατ. Αμερική, συνιστά πρόσθετο παράγοντα που μπορεί να επηρεάσει θετικά την προοπτική του ελληνικού μελιού στην εδώ αγορά, η οποία εξάλλου αποτελεί «πύλη εισόδου» για τις ισπανόφωνες αγορές της Κεντρικής και Νότιας Αμερικής. Ο σχεδιασμός μίας κατάλληλης στρατηγικής εισόδου στην αγορά, με καλό συνδυασμό ποιότητας-τιμής, αξιοποιώντας τόσο τα λιγοστά ελληνικά κανάλια, όσο και, κυρίως τα ντόπια κανάλια διανομής, με παράλληλη υλοποίηση μικρών στην αρχή και μεγαλύτερων αργότερα προωθητικών δράσεων στα καταστήματα, είναι παράγοντες που μπορούν να «τοποθετήσουν» το ελληνικό μέλι στην ισπανική αγορά.

Θ. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Ενώσεις Μελισσοκόμων

- Fundación Amigos de las abejas: <https://abejas.org>
- Asociación para el Fomento de los Congresos Apícolas :
http://www.afca.org.es/Asociacion_AFCA/Bienvenida.html

Εκθέσεις-Εκδηλώσεις

- **Feria Apícola de Castilla y León**, Παλένθια, <https://feriaapicolapalencia.es>
- **Congreso Nacional de Apicultura**, Μάλαγα, <https://congresoapicultura.es>
- **Feria Apícola Rías Baixas**, Ποντεβέδρα
- **Feria Apícola Internacional de Pastrana**, Γουαδαλαχάρα,
<https://www.feriaapicolapastrana.com>
- **Feria Meliza**, Θαμόρα, <https://feriameliza.com>
- **Alimentaria (τροφίμων)**, Βαρκελώνη, <https://www.alimentaria.com>
- **Salón Gourmets (τροφίμων gourmet)**, Μαδρίτη, <http://www.gourmets.net/salon-gourmets>

Σύνταξη:

Χριστίνα Οικονόμου, Γραμματέας ΟΕΥ Γ'

Αριάδνη Κορμαλή, Επιστημονική Συνεργάτιδα

Επιμέλεια: Παντελής Γκάσιος, Σύμβουλος ΟΕΥ Α'